

Historie domu č. p. 74 v Polné, dříve č. 140 – Město, Poděbradova ulice, na stavební parcele č. p. 158 se zahradou č. p. 418.

V domě č. p. 140 umírá dne 21. dubna 1865 v 8 hodin večer **Petr Winkler**, sedlářský mistr. Se svou manželkou **Marií**, rozenou **Vladykovou** měl dceru **Josefu Winklerovou**, která se dne 13. května 1839 provdala za **Karla Köhlera**.

Od roku 1839, kdy uzavřeli sňatek žili manželé **Köhlerovi** v domě č. 82 v Dolním městě a zde se také narodilo šest z jejich dětí. Poslední tři děti se narodily v letech 1849 až 1852 v domě č. 38 Město.

Roku 1871 byl pod č. 95 přijat tzv. knihovní zákon, který sjednocoval zápisy o nemovitém majetku ve všech zemích Rakousko - Uherska. V českých zemích bylo pak zákonem č. 92 z 5. 12. 1874 nařízeno zakládání nových pozemkových knih a bylo též zavedeno číslo popisné.

V pozemkové knize pro katastrální obec Polna (tehdy s krátkým a), ve vložce pro dům č. p. 140, byl první zápis proveden ke dni 16. února 1873. V archivu nacházíme k této položce dvě listiny pod stejným číslem jednacím 809.

Z první listiny vyplývá, že **Petr Winkler** zemřel, aniž by zanechal poslední vůli. Touto listinou se vypořádává pozůstalost po zemřelém. Ku podivu se zde však nejedná o dům č. p. 140, ale o louku č. top. 1 440 a pole č. top. 1 439. Louka má výměru 1 083 1/3 čtv. sáhu (3 894 m²) a pole 533 čtv. sáhu (1 917 m²), v ceně 450 zl. r. č. Zemřelý neměl žádné dluhy. Při vypořádání dědictví se **Karel Köhler** na základě plné moci od své manželky a vdova **Marie Winklerová** dohodli, že pole i louka připadne dceři a jejímu manželovi (tedy **Köhlerovým**) stejným dílem. Zaplatí za to a pojistí na domě vdově **Marii** 400 zl. r. č. Zbývajících 50 zl. r. č. připadne její dceři **Josefě Köhlerové**. **Marie** měla právo obdržet 50 zl. r. m. každý rok na své potřeby. Pokud by je nepotřebovala, připadne zbytek dceři **Josefě**.

Z druhé listiny se dovídáme, že již 28. května 1859 nabídl **Karel Köhler** za dům 1 520 zl. r. m., při prodeji či snad dražbě, vyvolané důvody, které nejsou z listiny zcela zřejmé. O čtyři roky později dne 15. června 1863 mu byl dům touto odevzdací listinou – soudním rozhodnutím (Einantwortung), s odvoláním na nabídku, odevzdán do vlastnictví a vložen do pozemkové knihy.

Bylo to tedy 2 roky před smrtí tchána **Petra Winklera**. **Karlu Köhlerovi** bylo v tomto roce

již 59 let a byl 24 let ženatý. Z matričních zápisů vyplývá, že v domě č. 140 ke konci svého života žila vedle **Winklerů** i **Elisabetha Köhlerová** rozená **Voss** z Monschau v Rakouském Nizozemí, matka **Karla Köhlera**. Zemřela zde ve stejném roce jako **Petr Winkler**, dne 12. října 1865. O necelý rok později, dne 24. srpna 1866 v domě 140 umírá vdova **Marie Winklerová** rozená **Vladyková**. Z dědictví po svém manželovi tedy mnoho nespotebovala.

Kdy přešel dům č. p. 140 do vlastnictví **Winklerů** zatím nevíme. **Petr Winkler** se narodil 15. října 1787 v Polné č. 34 M a **Marie Vladyková** dne 11. ledna 1785 v Polné č. 11 H. Sourozenci **Petra Winklera** se až do roku 1782 rodili v domě č. 47 M, který patřil **Grossům**. Zde také vykonával sedlářské řemeslo **Petrův** otec **František Winkler**, který zde bydlel v době sňatku s **Annou Kateřinou Špačkovou** (23. listopadu 1772). **Petr Winkler** pak řemeslo vykonával v domě č. 10 M. **Kristian Köhler**, otec **Karla** zemřel v č. 13 D.

Karel Köhler umírá ve svém domě č. p. 140 dne 1. prosince 1876 ve věku 72 let. Na domě vážily značné dluhy a dům byl dán do exekuční dražby. Z listiny č. 2 599 vyplývá, že dům koupil resp. vydražil při třetím exekučním dražebním stání **Jan Klusáček**, manžel dcery **Karla** a **Josefy Köhlerových** dne 25. srpna 1881 za 930 zl. r. m. Soud vypracoval rozpočtový protokol (vyúčtovací výměr) dne 26. září 1881 (listina č. 3452) a určil věřitele a částky, které jim připadnou.

Dne 30. června 1882 je, na základě odevzdací listiny c. k. okresního soudu v Polné, vlastnické právo vloženo ve prospěch **Jana Klusáčka**. Současně byla vymazána exekuce na dům.

V té době je již pětapadesátiletý **Jan Klusáček** 16 let (od 5. února 1866) ženatý s **Ludmilou Köhlerovou**, dcerou **Karla Köhlera**. **Jan Klusáček** se narodil roku 1827 v Polné č. 145 M a jeho děti se posléze od roku 1859 do roku 1874 rodily v Polné č. 41, č. 42 a č. 44 M. Po roce 1882 se asi **Jan** s rodinou stěhuje do č. p. 140, první dcera **Blažena Klusáčková** má odtud roku 1892 vypraven sňatek s **Karlem Hlubockým**.

K další změně vlastníka došlo dne 17. července 1903, kdy uzavřel **Jan Klusáček** kupní smlouvu čili v tehdejší terminologii smlouvu trhovou se svým synem **Bedřichem Klusáčkem**, toho času bytem v Praze, Husova třída č. p. 1050. **Bedřich** byl nejmladším synem **Jana** a **Ludmily Klusáčkových** a v roce 1903 mu bylo 29 let. Kupní cena byla 6 400 K (při kurzu 1 zl. r. m. = 2 koruny by to odpovídalo ceně 3 200 zl., což je více než 3 krát vyšší cena než před 22 lety).

Kupující převzal na sebe zaplacení pohledávek jištěných domem:

a) Občanské záložny ve výši 525 zl. a 235 zl., celkem 760 zl. resp. 1 520 korun

b) **MUDr. Bohumila Klusáčka** (který byl bratrancem **Bedřicha**) ve výši 850 zl. a 400 zl., celkem 1 250 zl. čili 2 500 korun.

Kupující se zavázal vyrovnat též úroky, pokud se zjistí nějaké nezaplacené. Zbytek kupní ceny ve výši 2 380 korun zaplatil kupující prodávajícímu, což ten smlouvou potvrzuje.

Zdravotní stav **Jana Klusáčka** v té době již asi nebyl dobrý. Obecní zastupitelstvo jej dva měsíce po prodeji domu dne 26. září 1903 zprostito funkce městského účetního a stanovilo mu roční penzi ve výši 1 000 korun. **Jan** ale v domě č. p. 140 po dalších dvou měsících, dne 30. listopadu 1903 umírá. Příčinou smrti se dovídáme z matriky – marasmus senilis, neboli sešlost věkem.

Dům ve vlastnictví **Bedřicha Klusáčka** však nezůstává dlouho. Ten již delší dobu působí v Praze, (t. č. bydlí na Žižkově č. p. 1055) a zřejmě z tohoto důvodu dům 12. června 1905 prodává **Janovi a Kateřině Vomelovým**, každému polovinu. Kupní cena byla stanovena ve výši 8 100 korun. Na domě dále vážily pohledávky výše uvedené, tedy Občanské záložny ve výši 1 520 korun a **Bohumila Klusáčka** 2 500 korun. Kupující je převzali (včetně závazku platit úroky od 1. července 2005) a doplatek kupní ceny ve výši 4 080 korun vyplatili **Bedřichovi**.

Patrně omylem se ve smlouvách o převodu domu na Bedřicha i následujícím převodu domu na manžele Vomelovi zapomnělo na dluh z jistotní listiny ze dne 15. listopadu 1882, kdy bylo vloženo zástavní právo za služební jistotu obci Polenské do výše 400 zl. r. č.

Mezi dokumenty k Pozemkové knize se nachází Prohlášení ze dne 10. července 1905, ve kterém polenští radní Jindřich Volenec a Karel Losenický potvrzují, že Bedřich Klusáček hotově zaplatil obci Polenské 800 korun a svolují k výmazu zástavního práva váznoucího na domě č. p. 140

Dne 12. srpna 1920 potvrdil Bohumil Klusáček, že přijal od Jana a Kateřiny Vomelových 2 500 korun a svolil k výmazu zástavního práva na váznoucího na domě č. p. 140.

Dne 13. ledna 1923 uzavřel **Jana Vomela** kupní smlouvu se slečnou **Ludmilu Vomelovou** na prodej ideální poloviny domu za kupní cenu 12 000 Kč. Na nemovitosti žádné dluhy nevázly, ale kupní cena byla odečtena z pohledávky Ludmily za Janem ve výši 100 000 Kč. Jan Vomela si vyhradil doživotní bezplatné právo užívat byt v prvním patře domu se dvěma místnostmi do ulice, kuchyní a komorou a ostatního příslušenství.

Dle smlouvy tržové ze dne 30. dubna 1929 vkládá vlastnické právo ve prospěch **Albína a Marie Klusáčkových**, každému polovinu. Kupní cena byla 66 000 Kč. **Albín Klusáček** byl správce firmy Amylon a narodil se dne 6. září 1888. Jeho manželka **Marie** se narodila dne 26. srpna 1901. Ke stejnému datu se **Jan Vomela**, obchodník v Polné č. p. 43 zřekl svého práva doživotně užívat byt v domě a svolil k výmazu tohoto práva z vložky 131 pozemkové knihy.

Albín zemřel dne 13. srpna 1942, na což navazuje poslední zápis v pozemkové knize ze dne 20. září 1943. Zapisuje se odevzdací listina soudu ze dne 14. prosince 1942, kterou se polovina domu dříve ve vlastnictví **Albína Klusáčka** vkládá do vlastnictví vdovy **Marie Klusáčkové**. Ta se zavazuje vyplatit svým dcerám Jarmile, Emilii a Marii Klusáčkovým podíl na dědictví každé po 10 000 Kč a na zajištění těchto pohledávek se vkládá na celý dům zástavní právo. Dědictvé podíly byly úročeny 4% a úrok z prodlení činil 5%.

Vložka č. 131 pozemkové knihy byla uzavřena dne 17. 7. 1984. A další přechody vlastnictví již nejsou v ní uvedeny.

Ke dni 17. ledna 2011 jsou vlastníky **Josef a Ludmila Kierth**, každý polovinu. (LV 866). Zahrada p. č. 418 má výměru 301 m² a p. č. 158 s domem a dvorkem výměru 383 m², celkem 684 m². Zahrada přiléhá k Ochozskému potoku protékajícím Polnou. Dříve přiléhala k Lázeňskému rybníku, který byl zrušen.

